

Lettelse opnaas for Anstalterne. Endvidere mente han — og det vandt ret udbredt Tilslutning under Forhandlingerne —, at der blandt disse Individder ikke var saa ganske faa, som vare saa rolige og lette at behandle, at de neppe vilde være nogen Byrde af Betydning for et Hjem, og at det i alt Fald vilde være forbundet med færre Udgifter at søge dem anbragte udenfor Anstalter mod Betaling i saadanne Hjem, som maatte være vilige til at optage dem. Han stillede ved denne Forhandling Forslag til en Resolution, der ganske kort og efter min Mening koncist udtaler sig om det foreliggende Forhold, og med den højtærede Formands Tilladelse vil jeg oplæse den. Den lyder saaledes: „Da den Statistik, der er fremkommen om „Vore Elevers Begavelse“, har vist, at der i Skolehjemmene findes et ikke ubetydeligt Antal aandsvage af saa ringe Begavelse, at de hverken i boglig eller manuel Henseende kunne opnaa en Udvikling, der kan faa nogen Betydning for Livet, medens de paa den anden Side ere saa renlige, rolige og omgængelige, at de ikke kunne volde nogen nævneværdig Gene i et almindeligt Hjem, saa udtaler Sektionen, at den anser det for forsvarligt og rigtigt, at saadanne Elever i Almindelighed udskrives af Anstalterne, saa snart deres Imperfektibilitet er bleven konstateret“.

Det er disse to Kategorier blandt de Individder, som optages paa Abnormanstalterne, som jeg har villet henlede Opmærksomheden paa. Den første, jeg har omtalt, er neppe særlig talrig. Antallet af disse nogenlunde begavede, men forsømte Børn er neppe særlig stort, men de ere paa den anden Side heller ikke saa ganske faa. Derimod ere de Individder, som ere karakteriserede ved det, jeg har læst op, nogenlunde talrige paa Anstalterne, og jeg er ikke fuldt overbevist om, at man fra Anstalternes Side anstrenger sig tilstrækkeligt for at frigøre sig for denne Art af Individder. Jeg ser jo ogsaa, at det høje Landstings Udvalg har rejst dette Spørgsmaal og paa en vis Maade søgt om Oplysninger i den Retning, men vi have dog ikke villet undlade yderligere at omtale dette Spørgsmaal. Jeg skal for øvrigt for Fuldstændigheds Skyld bemærke, at under de Forhandlinger, jeg her har hentydet til, blev den omtalte Resolution ikke vedtagen. Stemmerne stode omtrent lige, men alle de svenske Deltagere stemte imod under Hensyn til de særlige svenske Forhold, muligvis ogsaa nogle fra Danmark, men

jeg tror at vide, at Flertallet af de i Spørgsmaalet interesserede Danske var i Overensstemmelse med Resolutionen.

Jeg ser jo meget vel, ligesom den ærede sidste Taler, at med Anlæget af denne Anstalt ere vi ikke færdige med at udvide vore Aandssvageanstalter, at ved Anlæget af denne er Trangen endnu ikke tilstrækkelig afhjulpen, og ganske særlig derfor har jeg lagt Vægt paa at gøre de Antydninger, jeg her har gjort. Det maa beklages, at man ikke i sin Tid benyttede et Tilbud, der forelaa, og afhændede Anstalten paa Gl. Bakkehus; men den Tid er nu forbi. Man vilde derved have opnaaet Midler til Udvidelse af Anstalterne paa Sjælland, hvilket vilde have været af meget væsentlig Betydning. Jeg tvivler om, at en saa gunstig Lejlighed nogen Sinde vender tilbage, men jeg kan dog ikke undlade at udtale overfor den højtærede Minister, at man bør passe paa ved den første gunstige Lejlighed at afhænde denne Anstalt, der ikke er heldigt beliggende for de Individvers Udvikling, som finde Optagelse der. En saadan Anstalt ligger utvivlsomt bedre ude paa det fri Land. Det er imidlertid et Fremtids-spørgsmaal, som slet ikke behøver at bringes i Forbindelse med denne Sag. Jeg nævner det kun, fordi jeg finder det rigtigt at henlede Opmærksomheden paa dette Spørgsmaal.

Det første og sidste for mig i denne Sag er, som sagt, at den bliver overvejet og behandlet paa en saadan Maade, at vi kunne være fuldt paa det rene med, at det Resultat, vi komme til, er det bedste og det *billigste*. Dette sidste lægger jeg megen Vægt paa, ganske særligt overfor Spørgsmaalet om Opførelsen af Bygningen, som vi paa dette Standpunkt af Sagens Behandling her i Tinget ikke kende det allermindste til. Ingen Planer, ingen Overlag, ingen detaillerede Projekter foreligge for os, og jeg ser heller ikke, at det andet Tings Udvalg har været sat i Kundskab om noget som helst Detailprojekt i den Henseende. Jeg henstiller derfor, at Sagen bliver Genstand for en saadan Overvejelse, at vi kunne føle os paa fuldstændig sikker Grund. Jeg har altid, naar vi staa overfor Byggeprojekter, nogen Tvivl om, hvorvidt man ikke har regnet for kostbart og for rundt. Jeg mener saa ofte at have været Vidne til, at man handler lidt for rundt med Statens Midler ved saadanne Lejligheder, og har derfor ikke villet tilbageholde disse Bemærkninger.